

ЛІТАРАТУРНАЯ

НОВЫЯ АЎТАРЫ

Сёня мы прадстаўляем на старонках нашай газеты новае паэтычнае імя — Ларыса Стэльмак. Гэта першая публікацыя ў друку вершоў студэнткі группы Р-12 філалагічнага факультэта ГДУ. Пісцца вершы Ларысы пачала яшча ў школе, у троцім класе. А калі стала вучаніцай старшых класаў, чытала свае творы са сцэны на школьніх вечарах. Захапленне пазней стала для дзяўчыны яшча больш моцным, калі яна паступіла ва ўніверсітэт. Свой сыштак з вершамі Ларыса і прынесла ў рэдакцыю ўніверсітэцкай газеты.

Вершы Ларысы Стэльмак — лірчнага пла-на. Яна піша аб прыродзе, неаддзельнасці ад яе чалавека. Адчуваеца, што аўтар спрабуе па-філософску асэнсаваць жыццё, шукате цікавыя мастацкія образы, каб перадаць сваю думку членкам вершаў. Праўда, не заўсёды ёй хапае канкрэтнасці і дакладнасці ў аўтама-лёўцы таго ці іншага вобраза, сустракаючыся некаторыя іншыя недахопы. Аднак, думаеца, што з цятам часу аўтар эмоцыя пазбавіца іх, будзе адшыфтоўваць свае паэтычныя рад-

ы. А сёня мы прапануем увазе чытачоў невялікую падборку вершаў пачынаючай паэтэ-сы Ларысы Стэльмак.

МГНОВЕНИЕ

Как свежесть — преданье чиста,
Касание губ — обонядность,
Смешение — смех на концах,
Как искры даримая чуднота
Слепится, оттаяв в глазах.

УСТАВШЕЙ

Зачем сощурены ресницы,
Кудришок хитрых лёгких взмах,
Ты мне напоминаешь лица,
В забытых мелочных делах.
Так устает весна под вечер,
И красочніченые обманы,
Сдувает грустно теплый ветер,
Чтоб утром не одеть саван.
Природа млеет изможденно,
Под душной теплотой окон,
И только лунный свет
влюбленно
Целует серых глаз закон.

Пристально не жгите,
Незнакомец,
Лучше помогите
Вспомнить.
Обидчивость случайнотей,
Зарок,
Обилие всех странностей —
урок.
Поджигате, улыбчивые тонко
Вточы.
Плаящие, как у ребенка,
Прочь.
Окружностью бровей
удары.
Цветочность улицы скорей
Отдай.
Весны обманчивость
Забудь.
Безжалостность
Когда-нибудь.
Не расставаясь,
Расстась.
Не улыбаясь,
Засмеясь.

Я доўга па твах слядах

ПАРОДЫ

Святаслаў КРУПЕНЬКА

СЛЯДЫ

Я доўга па твах слядах
блукаў,
Пакуль знайшоў нараэшце
шила дадому.
(М. Федзоковіч).
Выйду я, выйду
на гаран —
Следа няма ўжо нідзе.
(Н. Шклярава).
Maix слядоў між драў

не замяло.
(В. Гардзев).

Паэты на Парнас
Імкнуща,
Жывуць, не знаючы бяды.
Ад іх на памяць застакана
Адны сляды, адны сляды.
Усё іх як не разблытаю
Слядоў «крышанку-
бараду»,
Адных адразу я пазнаю,
Другіх іх я не знайду.
Вясной, зімой, любай
часнай
Нічым паэтам не спыніць.
У мастваце можна склаці
пакінць,
А можна праста
наслядзіць.

ходзіцца тэма любве да роднай прыроды. Чалавек і прырода выступаюць у вершах А. Іверса, які аднае цэлае, непадзельныя маналіт, дзе прырода жыве пераживаннямі за чалавека, а чалавек непакоіцца аб прыродзе. Прыведаю дапамагае зараці і лірчнаму герояу, выйграе яго настрой і імкненні, дзяліць з ім радасці і гора. А радасць для чалавека заключаецца ў самым звычайнім: у вясновым спэсе жубрука, у раскашніцамі навальнічных грымот і ласкавых промнях сонца. Адным словам, за ўсім тым, што акрулюе нас у буддёнім жыцці, а ўсё гэта, разам звязанае, складае Радзіму:

Праходзіць леты, зімы,
А ў памяці — сляды.
Ці ж мог бы без Радзіму
Пражыць усе гады,
Якія лёс прызначаны
Як беззваротны дар!

(«Песенны край»).

Правільна, на нашу думку, адзначыў М. Арошка, што «першое, што ўражвае пры чытанні Іверса, — гэта незвычайны лірыйм». Чытаючы любыя вершы паэта, аваражава звяртае увагу на гэты факт. Радзік, здаецца, не ствараў аўтарам, а яны нібы і жылі ў паэтычнай прыродзе такімі як паднагучынны і яркімі, насычанымі і непаўторнымі.

Пэззі А. Іверса — гэта гісторыя нашага краю, з яго багатымі гістарычнымі мінульямі, непаўторнымі легендамі і паданнямі, з яго прыгожымі і светлымі сэнжнімі днёмі, і, канешне ж, з верай у будучасе жыцці і ў працаўтві людзей беларускага краю.

Аляксей НЕНАДАВЕЦ,
асцістэнт каледжы рускай
літаратуры, кандыдат
філалагічных навук.

Ю. ВЛАДАМИРОВ, сотрудник НИСа.

Когда звезду нарекают именем —
Не звездочетов блажь,
Это у имени, именно,
Жизнью оборван стаж.

Для звезд таких, обелиски —

Низки.

Надгробья традиций — чушь!

Такие звезды нам очень близки

Навоюючиюсь душ.

Блуждаю в туманах и дебрях Вселенной,

В сердцах оставляют следы,

Чтоб радость деним осталась нетленной,

Как имя далекой звезды.

СТИХИ ДЛЯ ДЕТЕЙ

СВЕРЧОК

По лежачай хворостинке —
Шли скрипучы ботинки —
Это в них шагал Сверчок,
Как гороховый стручок.
Вот пошел он по травинке:
И опять скрипят ботинки.
Рассердился тут Сверчок —
Перепрыгнул на сучок,
Но опять скрипят ботинки
Так же, как на хворостинке.
Сия ботинок наш Сверчок
И повесил на сучок.

ПЧЕЛКА

Между двух лобастых

тучек,
Солнце выпустило Лучик,
Лучик к дубу подлетел,
Заглянуть в дупло хотел,
Но оттуда, взбивши чёлку,
Злая вылетела Пчёлка
И напав на Луч одна.
Стала жалит Луч она.
«Улетай, — пищит Пчела,
От пчелиного дупла!
Мёд храниш я для пчел,
Они скоро прилетят».

ІМЕНЫ НАБЫВАЮЦЬ ВЯДОМАСЦЬ

ВЕРНЫ СЫН БЕЛАРУСІ

мілай сэрцу Слонімшчыны, Бела-
руси;

Жыву ў бацькоўскім краі,
А ён він дрыкыць.

Таму і не ўйдзію,
Хачу яшча пажыць,
Каб бачыць цуд — світланіе
І ў золаце палі,

Пачуць зямное гранине,

Дзе сэрцу зязмілі.

[«Жыву ў бацькоўскім краі»]

Наогул, паэтычных зборнікоў у

А. Іверса няма: «Песні на за-
гонах» (1939), «З пройдзеных да-
рог» (1970), «Жыву ў бацькоўскім

краі» (1982) і апошні — «Я пай-
шоў бы ўслед за летам» (1987).

Але ўсе яны значныя, эптыні.

Пачынаючы з першых твораў, аў-
тар піша пра яшыць беднага ся-
ляніскага люду, які цягнуў на сва-
іх пляхах асноўнага цяжкара, «ярэм-
ца хлебароба» (Я. Колас). Прей-
да, у гэтых ранніх вершах яшыць
якія яркая выпушчанага, своеасаб-
лівага лірyczнага героя. Замест
таго стаць сам аўтар, вачамі яко-
го і ўспрымаеца ўся рэзай-
насць. Больш таго, вершы, якія
уваішлі ў першы зборнік, можна
назваць хутчай прыродацісль-
нымі, чым прамадзянскімі. Іменна
прырода раскрывае перад намі
психалагічныя стылічныя, якому
бульоначы за ўсё тое нестравядлі-
вее, што робіцца на яго Радзіме.

Але пут абавязковы патрэбна

і ўтлічваць ўсю даверасцьную твор-

чысць Ц. А. Іверса, то патрэбна ад-

адчыніць азію, якую аўтар піша-

чиць і ўпісваць.

Гэты верш нечым пераклікаец-

ца з вядомым творам Я. Коласа

«Палескія вобразы».

А калі разглядзеце яго

загады, якія ўважаюць

загады аўтара.

Але пісці на памяць

загады — нечым

загады аўтара.

Але пісці на памяць

загады аўтара.

Гастролі

СТАЛІ ТРАДЫЦЫЙНЫМІ

1 чэрвяна ў памяшканні абласнога драматычнага тэатра мы началі свае гастролі на гасцінай беларускай зямлі. Нашы гастролі ў Гомелі ўжо сталі традыцыйнымі.

Тэатр аддае перавагу нацыянальнай драматургіі. Яркае, самабытнае мастацтва ўкраінскага тэатра, якое вырасла на меладраме і народнай камеды, фактычна звязана з песнямі і танцамі.

Музичная драма «Цыганка Аз» мае баґатую сцэнічную гісторыю. Але і сёня лёс украінскай дзяўчыны Галі і горд прыгажуні Азы не пакідае гледача раудаўшымі.

Пастаўноўшчык спектакля «Майская ноч» запрашоў з гумарам зглыбнуць у мінулае, у народных гуляніах, сустэрцца з таемнічым з'яўленнем русалак і панічак, парадаваць вялікаму шчасцю саканых Ганьні і Ляўкі.

У Гомелі адбудзеца прэм'ера спектакля «Энеіда» паводле пазмы і. Катлярэўскага. Ула-

дзімір Грыніч задумаў спектакль як бурлеск-оперу.

З вялікай павагай і ўвагай тэатр адносіцца да беларускай драматургіі. На нашай сцене з вялікім поспехам ішлі спектаклі па п'есах Е. Шабана, В. Быкова, А. Дзялендзіка, А. Дудара.

У ціпераціі прыезд мы пажакам прэм'еру па п'есе А. Дудара «Крык журавлі». У пошуках цікавых чалавечых лёсіў, у імкненні ўзніць на сцэне не вострых проблеме сёняшніга дня тэатр вярнуўся да п'есы А. Дзялендзіка «Аперадыя «Мнагаженец». Гісторыя, якая здарылася з супрацоўнікамі наўкукова-даследчага інстытута аховы нервовай сістэмы Бабачыным, поймана смешных сітуацій, вясёлай музыкой, танцу.

«Правінціялкі» — п'еса сучаснага ўкраінскага драматурга Я. Стальмаха. Яна ў рознай форме выступае на палаце бесароннасць і амаральнасць людзей, якія ўмеюць «добра

жыць».

«Сам-насам з усімі» А. Гельмана — глыбокая сур'ёзная драматургія. На працягу дзвюх гадзін гледачы пазнаюць усё жыцце мужа і жонкі. Некалі ім здавалася, што яны вельми щасціўныя, любой чаюю здаўываючы для сябе дабрабыт. І вось — крах...

П'еса «Святы і грэшны» М. Варфаламеева добра вядома гамільчанам. Думаю, будзе цікава паглядзецца і нашу рабочу.

Спектакль «Хаканне — книга прамбуд» адбываецца канцэртам з запрашэннем салісткі Маскоўскага акаадемічнага тэатра апэраты — заслужанымі артыстамі РСФСР Валеріем Бацейкам, Ільмам Амарофіем, артыстам Тамара Лагуновічам, Сяргеем Алімьянлевім і інш.

Самыя маленкія гледачы паглядзяць казку «Васёлы маскарад». Канцэрт-агляд, які мы начали гастролі, прадстаўі гамільчанам увесце творчыя саставы. Яны сустэрцялі з заслужанымі артыстамі УССР А. Абелевай, Э. Мароз, В. Васільевым. Пазнаёмім і з таленавітай молад-

жыць».

«Сам-насам з усімі» А. Гельмана — глыбокая сур'ёзная драматургія. На працягу дзвюх гадзін гледачы пазнаюць усё жыцце мужа і жонкі. Некалі ім здавалася, што яны вельми щасціўныя, любой чаюю здаўываючы для сябе дабрабыт. І вось — крах...

П'еса «Святы і грэшны» М. Варфаламеева добра вядома гамільчанам. Думаю, будзе цікава паглядзецца і нашу рабочу.

Спектакль «Хаканне — книга прамбуд» адбываецца канцэртам з запрашэннем салісткі Маскоўскага акаадемічнага тэатра апэраты — заслужанымі артыстамі РСФСР Валеріем Бацейкам, Ільмам Амарофіем, артыстам Тамара Лагуновічам, Сяргеем Алімьянлевім і інш.

Самыя маленкія гледачы паглядзяць казку «Васёлы маскарад».

А. ЛАТЬШ,
дырэктар Чарнігаўскага
абласнога музычна-драматычнага тэатра
імя Т. Р. Шаўчэнкі.

ЖАДАЕЦЕ
КААПЕРАТЫЎ?
КАЛІ ЛАСКА!

Улічваючы вялікую сацыяльна-палітычную значнасць кааператыву па вытворчасці тавару народнага спажывання і аказанию насельніцтву розных паслуг, Камітэт па народнай адукацыі рэкамендует стварыцца кааператывы. Яны ствараюцца па праманах прамадзян і з дазволу выканкамаў мясцовага Саветаў.

У кааператывы прымаюцца прамадзяне, якія не заняты ў грамадскіх вытворчасцях: пенсіянеры, хатнія гаспады, студэнты і наўчэнцы. У іх могуць працаўца па працоўнаму пагадненню супрацоўнікі прадпрыемстваў і арганізаціі ў вольны ад работы час. Для выпуску тавару народнага спажывання і аказанию насельніцтву розных паслуг кааператывы выкарыстоўваюць перш за ёсць адходы вытворчасці, мясцовыя матэрыялы і другасную сырэвіну.

Прадпрыемствы і арганізацыі павінны аказацца кааператывам садзейнічанне ў забеспячэнні іх памяшканнямі, абслу́жваніем і іншай майбесцю, якія адносяцца да асноўных фондаў.

Кааператывы могуць набываць у прадпрыемстваў і арганізацыях матэрыялы, якія не выкарыстоўваюцца ў работе, срэбравы, вырабы і аbstаліванне, а таксама адходы вытворчасці.

У сваёй работе кааператывы кіруюцца Законам СССР «Аб індывідуальнай працоўнай дзейнасці».

Л. ЦЯРЭШЧАНКА,
член камітэту Мінвузу СССР.

Юрыдычная
дасведка

ДЛЯ МАЛАДЫХ
СПЕЦЫЯЛІСТАЎ

Дзяржкампраца СССР, Міністэрства СССР і ВЦСПС разгледзелі пытанне аб аплаце працы работнікам, якія скончылі з адзінай відэшай наўчальнай установы, службовыя аклады і стажы, якіх залежала ад стажу працы па спецыяльнасці (настаяўнікі, трэнеры-выкладнікі, бібліятэканцы, урачы і г. д.) і палічылі мягчымым установіўліваць гэтым работнікам службовыя аклады (стажы) у размерах, якія прадугледжаны па наступнай для кожнага з іх стажавай групе. Гэтыя размежы службовых акладаў (стажаў) захоўваюцца да наступлення тэрміну, калі работник атрымлівае права на ўстанаўлэнне ў сувязі з павеліченнем стажу больш высокіх акладаў (стажаў).

Пры ўядзенні належнага пададзення, назначаны службовыя аклады ці паслуга скончылі курс наўчання ў аспірантуры, ціпер прысвойваеца кваліфікацыяне званне «даследчык» апаведніка профілю (інжынер-даследчык, эканаміст-даследчык і інш.) і прадстаўляюцца прыўлеці прызначэнні выкладчыцкіх і наўчальных пасад.

Выпускнікам аспірантуры час наўчання ў аспірантуре з адрывам ад вытворчасці з 13 сакавіка 1987 года зачынваецца ў стаж наўчаванія-педагагічнай работы.

В. РУПІН,
юрыдычны консультант.

сменік здолелі правесці некалькі разульніцтвенных атак і атрымала перамогу. Агульны лік — 27:23. Паўторны матч не даў перавагу ні адной з каманд — 24:24.

Такім чынам, жаночая каманда Гомеля па ручному мячу (тренер В. П. Кроўкоўскі) другі год запар стала чэмпіёнам рэспублікі. Сярэбрныя ўзнагароды

ды дасталіся мінччанкам, бронзавыя — спартмэнкам Брэста.

Вышэйшых узнагарод чэмпіянату ўдастоены студэнткі факультета фізічнага выхавання ГДУ А. Лучыновіч, А. Крыўцікія, Г. Казлова, С. Серафімова, А. Загорцава, В. Бурак, І. Брачнянкова, а таксама М. Клімовіч з матэматычнага, Н. Марозава з білагічнага факультэта і выхаванкі Гомельскай дзіцячай юнацкай спартыўнай школы Д. Чэханадскіх і А. Ярмоленка.

Б. ВАЛОДЗІН.

БАДМИНТОН

МАЦНЕЙШЫЯ У РЭСПУБЛІЦЫ

На кортах вытворчага аўдзяднання «Гомель-дрэў» праведзены спаборніцтвы па бадміntonу сярод студэнцікіх каманд рэспублікі па прыметнай лёгкасці адоловілі саставы са саперніцтвам з Брэста і Гродна. А вось супрэсія паміж фаварыткамі першынства наўходзіла падражаніем на спарткіядах спартклубаў ВНУ рэспублікі, у тым ліку і ў 1987 г.

У гульнях абодвух турніраў 1 мінччанкі і гамільчанкі з прыметнай лёгкасці адоловілі саставы са саперніцтвам з Брэста і Гродна. А вось супрэсія паміж фаварыткамі першынства наўходзіла падражаніем наўходзіла падражаніем на спарткіядах спартклубаў ВНУ рэспублікі, у тым ліку і ў 1987 г.

У далейшым футбалісты ГДУ

працягвалі барацьбу за 5—8 мес-

цы.

З буйным лікам яны нанеслі

паражкіні

камандам

Магілёўскага

педагагічнага

інітывы.

Ва ўсіх

гульнях

іншых

тавары

штабах

іншых

тавары

<p